

به نام خدا

مننژیت

آموزش به بیمار بیمارستان لقمان حکیم

ویرایش: آذر ۹۸

تدابیر پرستاری:

انجام اقدامات حیاتی مربوط به کنترل عفونت تا ۲۴ ساعت پس از شروع آنتی بیوتیک ها (ترشحات بینی و دهان بیمار می توانند عفونی باشند).

کمک به کنترل درد به دلیل احساس درد در کل بدن و گردن
کمک به بیمار در جهت استراحت در اتاقی آرام و تاریک
انجام اقدامات لازم برای درمان افزایش دمای بدن
تشویق بیمار به ادامه مصرف مایعات از راه خوراکی یا محیطی
پیشگیری:

کارگران خانه و دیگران در تماس با بیماران مبتلا به مننژیت
مننژوکوکی، برای جلوگیری از عفونی شدن باید آنتی بیوتیک دریافت کنند.

استراحت کافی کنید. در تماس با افراد آلوده نباشید. گوشتها را کاملاً بپزید و از مصرف پنیر ساخته شده از شیر غیر استریلیزه اجتناب کنید.

دست های خود را پس از دستشویی، تعویض پوشک، سرفه و پاک کردن بینی کاملاً بشویید. دستگیره های درب را با آب و صابون بشویید و ضد عفونی کنید. از بوسیدن و به اشتراک گذاشتن و لیوان، قاشق، چنگال، بشقاب و مسواک با افراد آلوده خودداری کنید. از گزش پشه و حشرات دیگر که می تواند ناقل بیماری باشد اجتناب کنید و در صورت وجود موش یا سای حیوانات را از محل زندگی تان دور کنید.

بیدار شدن، تهوع و استفراغ و کاهش اشتها است علائم این نوع مننژیت معمولاً ۷ تا ۱۰ روز طول می کشد.

افراد در معرض خطر:

همه افراد می توانند به این بیماری مبتلا شوند. افرادی که در تماس با بیمار دچار مننژیت ویروسی می باشند، شانس زیادی برای مبتلا شدن به این عفونت را دارند، اما بیماری آنها شبیه عوارض مننژیت نمی باشد.

تشخیص زودهنگام و درمان به موقع مننژیت باکتریایی از آسیب دائمی عصبی جلوگیری کند.

راه های تشخیص:

کشیدن مایع مغزی نخاعی، آزمایش خون، عکسبرداری قفس سینه، سی تی اسکن سر، رنگ آمیزی خاص

درمان:

برای مننژیت باکتریایی آنتی بیوتیک تجویز می شود. نوع آنتی بیوتیک بستگی به باکتری دارد که باعث عفونت شده است. بیماران مبتلا به مننژیت ویروسی به خودی خود بعد از ۷ الی ۱۰ روز بهبود می یابند. بیماران مبتلا به مننژیت قارچی، داروهای ضدقارچ با دوز بالا دریافت می کنند. افراد با سیستم ایمنی ضعیف مانند بیماران دیابتی و یا سرطانی غالباً نیاز به درمان طولانی تری دارند.

دیگر داروها و مایعات داخل وریدی درمان کننده علائمی چون ورم مغز، شوک و تشنج می باشد. برخی از بیماران بر اساس شدت بیماری و نیاز به دارو ها باید در بیمارستان بستری شوند.

مننژیت بیماری خطرناکی است.

مننژیت التهاب و عفونت پرده مغزی است. التهاب توسط عفونت مایع اطراف مغزی و نخاعی به وجود می‌آید.

علل

باکتری، ویروس، قارچ، تحریکات شیمیایی، حساسیت به دارو، سرطان‌ها و آسیب جسمی

علائم بیماری

سردرد و تب اغلب جزو نشانه‌های آغازین به شمار می‌آیند. تب، در تمام طول بیماری، بالا باقی می‌ماند. سردرد یا ضربان دار و یکنواخت است و یا به دلیل تحریک مننژها، بسیار شدید می‌باشد (وبرو کلی ۲۰۱۴) تحریک مننژها سبب بروز یک سری علائم شناخته شده در تمامی انواع مننژیت می‌گردد:

تب، لرز، تغییرات ذهنی، تهوع، استفراغ، حساسیت به نور، سردرد شدید، سفتی گردن، بی‌قراری، برآمدگی استخوان، کاهش هوشیاری، تحریک پذیری کودکان، تنفس سریع، قوس سر و گردن به عقب.

سفت و دردناک شدن گردن: از جمله علائم اولیه است. هر گونه تلاش برای خم کردن سر، با دشواری صورت می‌پذیرد که این امر به دلیل اسپاسم عضلات گردن است.

مثبت بودن علامت کرنیگ: وقتی بیمار به پشت خوابیده است، پا بر روی شکم خم می‌شود، دیگر نمی‌تواند پا را به حالت اولیه و صاف برگرداند.

مثبت بودن علامت برودزینسکی: وقتی که گردن بیمار خم می‌شود، زانو و مفاصل هیپ نیز دچار خمیدگی می‌شوند.

فتوفوبی: یا حساسیت بیش از حد به نور که این یافته شایع است.

عدم تشخیص موقعیت و اختلال در حافظه هم در ابتدای بیماری شایع هستند.

تشنج نیز ممکن است رخ دهد و علت آن، تحریک پذیری برخی نواحی مغز است.

در ۱۰٪ بیماران مبتلا به مننژیت‌های مننگوکوکی، عفونت به صورت ناگهانی همراه با علائمی از جمله: بروز تب بالا به صورت ناگهانی، ضایعات (روی صورت و اندام‌های انتهایی) شوک و اختلالات انعقادی داخل عروقی منتشر.

مراکز کنترل و پیشگیری بیماری‌ها (CDC) پیشنهاد می‌کند که به تمام نوجوانان ۱۱-۱۲ ساله واکسن کونژوگه مننگوکوکی تزریق گردد و دوز یادآور آن نیز در سن ۱۶ سالگی مورد استفاده قرار گیرد.

انواع مننژیت

مننژیت باکتریایی: نیاز به بستری کردن فوری در بیمارستان دارد. بسیار خطرناک و کشنده می‌باشد.

هنگامی که باکتری وارد خون شود، باعث تخریب دیواره عروق خونی می‌شود و موجب خونریزی در پوست و اعضای داخلی می‌شود.

علائم شامل تب، خستگی، تهوع، سردی دست‌ها و پاها، لرز، سردرد، درد شدید عضلات و مفاصل، درد سینه و یا شکم، تنفس سریع، اسهال و در مراحل بعدی بثورات پوستی است.

این نوع مننژیت در کمتر از چند ساعت فرد را از پا در می‌آورد. در موارد غیر کشنده معلولیت دائمی می‌دهد و شامل قطع عضو و یا زخم شدید می‌باشد علائم مننژیت باکتریایی بعد از ۳ تا ۷ روز ظاهر می‌شود.

مننژیت ویروسی: خفیف تر است و غالباً بیشتر از مننژیت باکتریایی رخ می‌دهد. این نوع، ناشی از عفونت روده‌ای می‌باشد. معمولاً در اواخر تابستان و اوایل پاییز ایجاد می‌شود.

غالباً بچه‌های کمتر از ۵ سال و بزرگسالان زیر ۳۰ سال را دچار می‌کند.

علائم شامل تب بالا، سردرد شدید، سفتی گردن، حساسیت به نور و آلودگی و یا مشکل در بیدار شدن، تهوع، استفراغ و کاهش اشتها است علائم این نوع مننژیت معمولاً ۷ تا ۱۰ روز طول می‌کشد.

در بزرگسالان شامل تب بالا، سردرد شدید، سفتی گردن، حساسیت به نور، خواب‌آلودگی و یا مشکل در